No. 152. 1840.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Donderdag 17 December.

AFKONDIGING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, ontvangen hebbende eene missive van den Heere Controleur der Directe Belastingen alhier, van 11 December 1840 n°. 340.

Gezien de wet van den 29 Maart 1833 (Staatsblad n°. 4) houdende belasting op het Personeel.

Maken bij deze aan de daarbij belanghebbende Ingezetenen bekend, dat het voljaars-, alsmede het drie kwartaals aanvullings kohier Lett. A n°. 6 en 7, beide van de belasting op het Personeel voor dezen loopenden jare 1840-1841, op den 1 December jl. door Z. E. den Heere Staatsraad, Gouverneur dezer Provincie zijn executoir verklaard, en ter invordering aan den Ontvanger overgegeven; zullende dus een iegelijk na bekomen kennisgeving van zijnen aanslag verpligt zijn, dien in voege als daarbij, in overeenstemming met art. 44 der wet zal zijn opgegeven, te voldoen, op poene van parate executie, terwijl de zoodanigen, die hun aanslag-billet niet hebben ontvangen, zich van een dubbel van hetzelve kosteloos, ten kantore des Ontvangers zullen kunnen voorzien, en zij die zouden vermeenen dat de aanslag niet overeenkomstig is met hunne opgave, of met de plaats gehad hebbende taxatie, opneming en telling, zich deswege zullen kunnen beklagen, binnen den tijd van eene maand, na de dagtekening van hun aanslag-billet.

En opdat niemand hieromtrent onwetendheid voorwende zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

BREDA den 14 December 1840.

DE ROY vt.

Ter ordonnantie van dezelve,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 13den December.

De stoomboot *Normandie* met het lijk van keizer *Napoleon* aan boord, is gisteren morgen Mantes gepasseerd en des avonds te Poissy aangekomen. Overal werden lijkdiensten gehouden en schaarden de nationale garde zich langs de beide Seine-oevers, bij het voorbijvaren der kleine flotille.

— Ook de minister van binnenlandsche zaken heeft thans het programma voor de aanstaande plegtigheden openbaar gemaakt. Het blijkt daaruit nu stellig, dat de koning en de verdere leden der koninklijke familie de plegtige dienst in den dom der Invaliden zullen bijwonen. Het binnengedeelte van het koepelgewelf, alwaar opgaande zitplaatsen zijn geplaatst, zal bezet worden door de leden der beide kamers en door de deputatien der groote staatsligchamen. Al de personen, die in de kerk toegang gekregen hebben en zich vroegtijdig aldaar moeten bevinden, moeten in zwaren rouw gekleed zijn. De lijkkist zal in het voorportaal der kerk door den aartsbisschop van Parijs aan het hoofd zijner geestelijkheid, ontvangen worden. Na de wijding, zullen onder-officieren der nationale garde en van het leger de kist tot voor aan het koepelgewelf dragen, alwaar de koning zich zal bevinden, om het lijk des keizers te ontvangen, 't welk de prins *van Joinville* Hoogstdenzelven zal aanbieden. De op de lijkkist geplaatste degen des keizers zal door den generaal *Bertrand* op de credenstafel worden gelegd. De kist zal vervolgens op de prachtige catafalque worden geplaatst; aan de vier hoeken zullen zich, op fauteuils, de slippendragers, zijnde twee maarschalken, een admiraal en de generaal *Bertrand*, plaatsen. De aartsbisschop van Parijs zal daarop de dienst doen; gedurende het *De profundus* zal hij, met behulp van vier bisschoppen, de absolutie geven. Reeds des avonds te voren, en van het oogenblik dat de lijkstoet zich van Courbevoie in beweging stelt tot na de lijkdienst, zullen al de klokken van de hoofdstad luiden, elk kwartier uurs zullen er kanonschoten worden gelost, onder anderen ook door de drie vaartuigen die het lijk herwaarts hebben gevoerd en tot in het bassin der Seine, tegenover de Invaliden zullen komen. Eene losbranding van 21 schoten zal het einde van de plegtigheid aankondigen. Eene eerewacht zal bij het lijk verblijven. Het publiek zal de volgende dagen ter bezigtiging in de kerk toegelaten worden.

— Men is niet zonder vrees over den afloop der plegtigheden. Met voordacht, naar het schijnt, worden er verontrustende geruchten verbreid. Onder anderen verhaalt men, dat sommige nationale garden bij het voorbijtrekken van den stoet, zouden willen roepen: *Weg met de verraders; weg met Guizot!* luidens een ander verhaal zou het volk bij de overbrenging van de lijkkist zich van dezelve willen meester maken en ze naar de kolom van het plein Vendôme voeren. De ontzagwekkende toebereidselen voor de handhaving der orde, het groot getal aanwezige troepen, welke men, met die in den omtrek op ruim 70,000 man begroot, doen echter hopen dat alle kwalijkgezinde pogingen zullen voorgekomen worden.

Men slaat thans zeer uitgebreide barakken op, om het groot getal troepen, die bij de aanstaande plegtigheden herwaarts komen en in de kasernen niet kunnen opgenomen worden, te bevatten.

— Een groot getal Parijzenaars en vreemdelingen is reeds heden te voet en in rijtuigen de keizerlijke flotille te gemoet gegaan, hetgeen door de kronkelingen van de Seine in de nabijheid van Parijs zeer begunstigd wordt, daar de weg te land welligt viermalen en korter is dan die op de rivier.

— De kamer der afgevaardigden heeft zich gisteren, vóór de openbare zitting waarin de credieten voor de versterking van Parijs en die voor de dienst van 1841 werden aangevraagd (*zie ons vorig Nommer*) in hare bureaux vereenigd om over het ontwerp der buitengewone credieten van het loopende jaar te beraadslagen. Deze credieten bedragen de verbazende som van 184,967,537 fr.; zij zijn het gevolg van de vermeerdering der land- en zeemagt, en zullen, volgens het rapport van den minister, indien men gedurende de jaren 1841 en 1842 den tegenwoordigen staat van wapening wil voortzetten, tot een totaal bedrag stijgen van 839 millioenen. —

De discussie over dit ontwerp heeft in de bureaux, gelijk te denken was, tot veelvuldige en uiteenloopende discussien aanleiding gegeven. De vraag van vrede en oorlog is behandeld, de wapening van het tegenwoordig kabinet op 500,000, of die door het kabinet van 1 Maart gevraagd, tot het cijfer van 900,000 man; de voorrang te geven aan de uitrusting ter zee of die te land, hebben levendige woordenwisselingen uitgelokt. Ter beoordeeling van de gevraagde credieten, en wat er, beide voor oorlog en marine, zou noodig zijn in de volgende jaren, wanneer men met den gewapenden staat voortgaat, kan de volgende opgave dienen van de besteding der gelden. Het ministerie van oorlog heeft nagenoeg 146 millioenen gebruikt, en wel 62 en een half millioen voor het onderhoud gedurende vier maanden van 147,000 man der nieuwe ligting, hunne kleeding en uitrusting, en voor de oprigting der nieuwe korpsen; de aankoop van 46,000 paarden, waarvan 28,000 rij- en 18,000 trekpaarden, heeft gekost nagenoeg 27 en een half millioen; het harnachement kost 7,820,000 fr.; het aanmaken van 1200 wagens 1,490,000 fr.; de artillerie-directie heeft 10,262,000 fr. uitgegeven; de genie, zes millioenen voor de zeehavens en kust-batterijen, anderhalf millioen voor kasernen en stallen, en zes millioenen voor de fortificatien.

De minister van marine heeft in 't geheel buitengewoon uitgegeven, 15,800,000 fr., waarvan 6,160,000 fr., voor de vermeerdering van het personeel der marine met 10,000 mariniers, en 7,610,380 fr. om de dienstdoende marine met 5 linieschepen, 11 fregatten, 7 korvetten of brikken en 2 stoombooten te vermeerderen.

De buitengewone credieten voor Algiers bedragen 30 millioenen en brengen de kosten dier kolonie voor dit jaar op meer dan 70 millioenen; het leger aldaar bedraagt 65,270 man.

Bij de benoeming van commissarissen in de bureaux voor het onderzoek der gevraagde credieten, heeft de ministeriele partij van de acht leden er vijf voor zich verkregen.

— Bij een Koninklijk bevelschrift, dat in den *Moniteur* van den 12den December is opgenomen, wordt de soldij van de onderofficieren, korporaal, brigadiers en soldaten bij het leger, te rekenen van den

1sten Januarij 1841 met 3 centimes daags verhoogd. — De gewone correspondentie uit Parijs brengt dezen maatregel in verband met de begeerte der Fransche regering, om het leger bij de aanstaande plegtige begrafenis van *Napoleon* in eene gunstige stemming te houden en den onaangenamen indruk uit te wisschen, dien de optreding van het nieuwe ministerie en het daardoor verdwijnen van de hoop op oorlog, bij hetzelve schijnt gemaakt te hebben.

— Het hof van cassatie heeft gisteren uitspraak gedaan in de zaak van Mevr. *Lafarge*, en de voorziening verworpen, zoowel als het gevraagde hernieuwd speciaal onderzoek, en de aanklagt van falsiteit tegen het procesverbaal van de debatten voor het hof van assises.

— Heden uithoofde van den Zondag geene fondsnotering.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 13den December.

Uit Berlijn wordt gemeld, dat, ten gevolge van de onlangs vastgestelde verpligting voor alle de staten van het duitsch verbond, om hunne militaire inrigtingen op den best mogelijken voet te brengen, in Pruissen verschillende maatregelen van gewigt aanstaande zijn. Onder anderen zou men proeven nemen met geschut gelijk aan dat, 't welk door de engelsche marine bij het bombardement van Acre gebruikt werd, waarvan de projectielen 4,000 passen ver dragen, of men dit ook bij het leger zou kunnen invoeren. Verder zal geheel het pruissische leger geweren bekomen à percussion; maandelijks zullen tien duizend stuks zoodanige geweren in gereedheid gebragt worden. Ook is een nieuw remontestelsel in overweging, ten gevolge van hetwelk de staat op bepaalde tijden jaarlijks, gelijk thans de manschappen, ook het benoodigde aantal paarden dienstpligtig zal stellen, tegen betaling van eenen vasten prijs, voor elk gevorderd en goedgekeurd paard. Door dezen maatregel zal de staat altijd zeker zijn van het bezit der vereischte paarden, zonder de betaling daarvoor van eenen te hoogen prijs.

— De koninklijk pruissische overste *von Radowitz* is, voor zijn vertrek naar Stuttgart, door den koning van Beijeren tot kommandeur der beijersche orde van verdiensten benoemd. Hij bevindt zich thans te Stuttgart en begeeft zich van daar naar Carlsruhe. De vrees voor oorlog met Frankrijk is nu geheel voorbij; doch het duitsche verbond gaat niet te min voort, zijne maatregelen van voorzigtigheid te nemen en uit te voeren. Men verzekert, dat een oostenrijksch legerkorps tot aan den boven Rijn zal worden geplaatst. Keert echter Frankrijk tot zijne vroegere denkbeelden van goede verstandhouding en binnenlandsche gerustheid geheel terug, alsdan voorzeker zal ook Duitschland zijne krijgstoerustingen niet voortzetten.

— Z. M. de koning van Pruissen heeft den aartshertog *Frederik* van Oostenrijk, tot erkentenis zijner dapperheid, bij de krijgsoperatien in Syrie betoond, de ridder-orde van Verdiensten geschonken.

— Volgens een door den *Schwäbischen Merkur* medegedeeld berigt uit Weenen van 6 December, hadden twee regementen infanterie, alsmede eene kompagnie van het korps bombardiers, bevel ontvangen om naar Mainz te trekken, ten einde de bezetting dier bondsvesting te versterken. Dat berigt meldt tevens dat er in Bohemen en in Vorarlberg mobile legerkorpsen zullen worden bijeengetrokken, en dat in Opper-Oostenrijk en Salzburg de aankoop van 14,000 remontepaarden bevolen is.

— Men heeft thans ook over Duitschland regtstreeksche tijdingen uit Alexandrie van 26 November, die bevestigen, dat *Mehemed Ali* in onderwerping gekomen is. Volgens dezelve schijnt Napier de val van St. Jean d'Acre naar Alexandrie overgebragt te hebben, en zou hij terstond de terugkomst van het berigt daarvan, op des Pacha's geneigdheid om toe te geven, hebben doen blijken, en zijnen vertrouweling *Sami*-Bey naar den admiraal *Stopford* afgevaardigd hebben, om nadere onderhandelingen met dien Vlootvoogd aan te knoopen.

BELGIE.

BRUSSEL, den 15den December.

De koning is van een uitstap naar zijn landgoed Andenne, te Brussel teruggekomen.

— De heer *Roentgen*, zaakgelastigde van den hertog van Nassau bij de duitsche bondsvergadering, is alhier aangekomen, in betrekking van buitengewoon gezant van gezegden hertog bij ons hof. — Ook de buitengewone pruissische gezant, baron *von Arnim*, is alhier gearriveerd.

— Verscheiden honderden passen zijn in de jongste dagen aan de fransche kanselarij afgegeven voor lieden die de plegtigheden te Parijs willen bijwonen. Alle plaatsen op de diligences zijn lang vooruit besproken.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 16den December.

Uit het verslag der Centrale afdeeling van de Tweede Kamer, nopens het ontwerp van wet tot opheffing van het Amortisatie-Sijndicaat, blijkt onder anderen, dat men nog altijd veel zwarigheid in de aanneming blijft vinden, vermits men zich nog als te weinig bekend beschouwde, met den toestand en de verrigtingen van het Sijndicaat, om nu reeds al de lasten daarvan voor het Rijk over te nemen. Sommigen echter beschouwden die overneming als een noodwendig en onvermijdelijk gevolg van den aard der zaak, en meenden dat uit de aanneming dezer wet, in geen opzigt eenige goedkeuring van verrigtingen, of de dekking van eenige verantwoordelijkheid noodzakelijk kan voortvloeijen. In eene der afdeelingen heeft men gemeend, dat het Sijndicaat niet kon worden opgeheven, zonder dat het bestuur van die instelling bij de wet tot opheffing daarvan verantwoordelijk werd verklaard van zijne daden en verrigtingen, althans sedert julij 1838. Het beginsel dier verantwoordelijkheid is wel door de Regering zelve erkend, maar men zou echter verlangen die in de wet opgenomen te zien, hetzij in een bijzonder artikel, hetzij door eene bijvoeging op het eerste. Voorts was men van gevoelen, dat de 13 opcenten van het Sijndicaat bij eene afschaffing dier instelling onder de Rijks middelen moesten gerangschikt worden.

Uit het verslag der Centrale afdeeling nopens de drie ontwerpen tot dekking van het te kort, ter intrekking der bestaande en tot daarstelling van nieuwe schatkist-billetten, blijkt, dat men de bedoeling gehad heeft, om het bestaande te kort, op eene meer formele en wettelijke wijze bepaald en gedekt te zien, dan dit nu door de overgelegde staten en bij de eerste der voorgestelde wetten zou worden gedaan. Hoe dit een en ander beschouwd wordt, altijd zullen de gevraagde 18 millioenen gulden slechts eene verstrekking op rekening zijn, en het te kort zal daarmede niet zijn geregulariseerd. Men ziet het bezwaar niet in, dat de Regering zou beletten een suppletoir budget aan te bieden, en daarop die gedane uitgaven ter dekking te brengen, welke als verloren kunnen worden beschouwd. Ten aanzien der eerste wet (en ook ten opzigte der tweede) bleven sommige nog altijd bezwaar vinden, om tot dekking van het bestaande te kort, over te gaan tot de vestiging van weder eene nieuwe schuld, waarvan de renten in de toekomst de begrootingen weder zullen vermeerderen, en hare dekking meer en meer bezwaarlijk, zoo niet onmogelijk helpen maken.

In eene der afdeelingen verklaarde men zich wel bereid, om te voorzien in de uitgaven, die werkelijk hebben plaats gehad, ook buiten toestemming van de Staten-Generaal, doch men verlangde ook ingelicht te worden, waartoe al die thans ontbrekende gelden zijn besteed. Wordt het deficit bij deze gelegenheid op 34 millioen opgegeven, buitendien zijn nog zoo vele aanzienlijke fondsen van het Amortisatie-Sijndicaat verloren, en bestaat er eene schuld van 39 millioen ten behoeve der Handel-Maatschappij, zoodat het deficit behalve de evengenoemde fondsen, bedraagt 73 millioen. Men wenscht dan eene opgave tot welk einde de gelden, boven en behalve de bij de staatsbegrootingen toegestane uitgaven, zijn besteed; iets hetwelk uit de medegedeelde staten niet genoegzaam blijkt.

Men kon en mogt niet berusten in het gegeven antwoord, ten aanzien van den post van ƒ 772,893,29, aan de kas van den hertog *van Nassau* verstrekt, naar aanleiding der overeenkomst van 27 junij 1839. Ter goeder trouw verkeerde men in het denkbeeld, dat die uitgave niet ten laste van het Rijk zou komen, en vleidde zich dan ook, dat die som niet werkelijk als schuld uit 's Rijks kas zou betaald zijn, maar alleen voorgeschoten, gelijk die dan ook als zoodanig op den staat B voorkomt, waaromtrent nadere inlichting werd verzocht. Men kon en mogt niet toegeven, dat het brengen van die som ten laste van 's Rijks kas van zelf zou volgen uit de aanneming van de wijzigingen der Grondwet.

Bij het onderzoek van het wets-ontwerp tot herziening der wet, tot bevordering der belangen van den landbouw, is men in eene der afdeeling van de Tweede Kamer terug gekomen op het beginsel van het daarstellen van beschermende wetten voor dezen of genen tak van handel of nijverheid.

Eenige leden beschouwden die wetten als belemmerend voor den handel en, uit hoofde van de daarmede in verband staande restitutien van regten, nadeelig voor de schatkist; zij verlangden dat die nu eerder ingekort dan uitgebreid mogten worden. Anderen daarentegen, hoezeer geene meerdere uitbreiding van zoodanige wetten begeerende, hielden zich echter overtuigd, dat de wet ter bevordering der belangen van den landbouw eene gunstige werking gehad heeft en aan haar doel blijft beantwoorden, zoodat eene inkorting van die bescherming een nadeeligen invloed in verschillende opzigten zou uitoefenen; zij deelden dus ook niet in het gevoelen van die leden, welke een geheel nieuw ontwerp van wet, boven eene wijziging in de bestaande, verkiezen.

Het ontwerp zelf heeft over het algemeen geene stoffen tot bedenkingen gegeven, voor zooveel betreft de beide eerste artikelen.

Eene der afdeelingen heeft in bedenking gegeven, of, niet een rijzend en dalend tarief van restitutie-regten bij uitvoer van fabricaten billijk en regtvaardig zou wezen; als mede of er, ook, zoo als door eenige requestranten wordt beweerd, verschil van restitutie moet plaats hebben ten aanzien van gepelde gerst of parelgerst en van grove gort of reuzel.

Sommige leden hebben de bepaling van art. 3 toegejuicht, dat

geene vergoeding van het fabricaat zal worden verleend, wanneer eenig uitgaand regt wordt geheven van de graansoorten, tot grondstof dienende. Anderen vermeenden, dat het voorstel van inkrimping tot de helft van het bedrag, thans bij art. 14 voor de vaste premie aan inlandsche korenwijn-brandewijnstokers toegekend, schijnbaren grond oplevert tot bezwaar van de zijde van dien tak van nijverheid, en, alhoewel zij de noodzakelijkheid erkende om paal en perk te stellen aan aanzienlijke opofferingen boven de evenredigheid van het regt, waarmede de granen belast zijn, zoo gevoelt men, aan de andere zijde, de verpligting om te helpen waken dat deze inkrimping den ondergang van vele stokerijen niet na zich slepe. Men wenschte ten aanzien van de aanleiding tot de groote opofferingen beter ingelicht te worden, en bepaaldelijk te weten, wat men te denken hebbe van de vrij algemeen heerschende begrippen, dat men het middel zou hebben gevonden om maar al te dikwijls jenever uit aardappelen gestookt te doen deelen in het genot der premie, aan het fabricaat uit granen toegekend.

Overigens heeft men verschillende vragen tot opheldering of tot mededeeling van statistieke opgaven gedaan.

— De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben een aanvang gemaakt met het onderzoek van het ontwerp, houdende veranderingen in het tarief der regten op den in- en doorvoer.

— Z. M. heeft dezer dagen aan Hoogstdeszelfs zaakgelastigde te Madrid, baron *E. Sirtema van Grovestins*, en aan den heer *Storr*, kanselier van het nederlandsche gezantschap aldaar, vergunt het aannemen en dragen der versierselen respectivelijk van de orde van *Karel III*, de eerste als kommandeur en de andere als ridder, van Isabella la Catholica, welke aan hen van wege H. M. de koningin *Isabella II* van Spanje zijn geschonken.

— Z. M. heeft kwijtschelding verleend van de doodstraf aan *C. Gheldof*, waartoe deze bij arrest van het voormalig hof van assises in Zeeland, in September 1832, bij contumatie was veroordeeld, ter zake van zamenspanning tegen het wettig gezag.

— Naar men verneemt, is door den heer Thesaurier van het Huis des Konings aan den heer Staatsraad Burgemeester der stad Amsterdam toegezonden eene assignatie op de Nederlandsche bank, groot *f* 1000, om te worden aangewend ten behoeve van de achtergeblevenen betrekkingen der in den laten avond van 28 November aldaar verongelukte personen, of van anderen, die destijds zijn verwond geworden.

— In de Staats-Courant vindt men het volgende vermeld:

» Het Rijks-Museum van Natuurlijke Historie te Leiden werd dezer dagen op het aangenaamst verrast door de ontvangst van het zeldzame dier van den *Nautilus Pompilius* door *Rumphius* beschreven en afgebeeld, en onlangs door professor *Owen*, te Londen, op eene voortreffelijke wijze ontleedkundig onderzocht. Alle aangewende moeite om dezen zeldzamen *Nautilus* voor het museum te verkrijgen, was tot heden vruchteloos, en hoezeer men weet, dat het dier in de Indische zeeën, bij de Moluksche eilanden voorkomt, heeft het den ijver der Nederlandsche natuurkundige reizigers aldaar niet mogen gelukken, dit zoo zeer gewenschte voorwerp magtig te worden. Het was den heer *J. C. Meder*, besturend lid van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen, te Batavia, voorbehouden, ook niet alleen ons, maar ook het Parijsche museum, elk met een exemplaar van dit hoogst belangrijke dier te voorzien. Om de zeldzaamheid van hetzelve en de wetenschappelijke waarde, die er aan gehecht wordt, eenigermate te doen kennen, zal het genoeg zijn te vermelden, dat de heer *Meder* een ijverig beoefenaar der conchijliologie, reeds sedert jaren moeite noch kosten heeft gespaard om hetzelve te erlangen, dat dit hem eindelijk, in het begin dezes jaars, toevallig twee exemplaren zijn ter hand gekomen, over welke, ter meerdere bevordering der wetenschap, zoo belangeloos door ZijnEd. is beschikt. Ook de Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen te Haarlem vond goed, bij haar programma voor dit jaar, onder anderen, eene premie uit loven van *f* 500, aan hem die het eerste, en van *f* 200, aan hem die het tweede exemplaar van dit weekdier, in eenen gaven toestand, voor hare verzamelingen zoude weten te bezorgen. Uit deze bijzonderheden zal het ook den oningewijde in de studie der Natuurlijke geschiedenis genoegzaam duidelijk zijn, dat het geschenk van den heer *Meder*, hoezeer uit één voorwerp bestaande, in lange niet gering te achten is. Wij maken daarom openlijk van hetzelve melding, ten einde den heer *Meder* dank en lof te brengen voor zijne belangstelling in de wetenschap en in den bloei onzer Vaderlandsche inrigting."

— In de *Leydsche Courant* leest men: » In de thans alhier uitgekomen studenten-almanak voor het jaar 1841, wordt het getal studenten opgegeven te zijn 510: als 80 in de godgeleerdheid, 233 in de regten, 160 in de geneeskunde, 7 in de wis- en natuurkunde en 30 in de letteren. Hierbij komen 160 studenten aan de athenaea studerende, doch die op de rol onzer hoogeschool zijn ingeschreven, namelijk: 49 in de godgeleerdheid, 72 in de regten, 36 in de geneeskunde en 3 in de letteren; dus te zamen een getal van 670 studenten uitmakende."

— Volgens brief van Riga, van den 30sten November, was de Dwina dien nacht geheel toegevroren en werd bereids door voetgangers begaan; nog omstreeks dertig aldaar liggende schepen zouden zoo spoedig mogelijk naar Boldera worden uitgeijsd.

— Te Hamburg was reeds den 10den de vaart gestremd.

In de zitting van de tweede kamer der Staten-Generaal van gisteren, is beraadslaagd geworden over het ontwerp tot opheffing van het amortisatie-sijndikaat.

De heer *Luyben* heeft vroeger het geloof bewonderd van hen, die aan de woorden der ministers geloof hechten, dat gelden buiten bezwaar der ingezetenen zouden gevonden worden. Thans heeft men gezien, wat van die toezegging gekomen is. Er zijn uitgaven gedaan zonder toestemming der Staten-Generaal; er hebben uitkoopingen aan vreemde agnaten plaats gehad; er zijn particuliere fondsen aangewend. Op de kamer ligt thans echter de verpligting, te herstellen en het Vaderland van den afgrond te redden. De redenaar neemt de woorden des ministers van finantien, in het laatste comité gehouden, voor de zijne: » Neem het verledene aan, zoo als het daar ligt." Hij zal zijn oog op het tegenwoordige, op de toekomst vestigen, en dan laat hij hetzelve vallen op de nieuwe orde van zaken, op den wil van het geëerbiedigd hoofd van den Staat, op de vrijzinnigheid van zijn karakter. Ziet hij dan den besten wil van 's Konings ministers, dan wil hij ook vertrouwen schenken. Met eene vast beraden hand en invoering van bezuinigingen kan men het land redden. De toezegging des ministers, dat de vroegere uitgaven door eene wet zullen geregulariseerd worden, geven den redenaar vertrouwen; en hij, die gedurende tien jaren de Regering bestreden heeft, zal dezelve thans bijstaan. Hij zal thans een votum van vertrouwen schenken.

De heer *van Hoorn van Burgh* verklaart zich tegen eene opheffing van het Syndicaat, hij ziet geen' grond tot ontbinding van dat ligchaam.

Z. Exc. de minister van financien verheugt zich in het blijk van vertrouwen, door den eersten redenaar gegeven. Z. Exc. vertrouwt volkomen, dat de regering zich die zal weten waardig te maken. Hij gelooft niet dat er redenen bestaan, om de opheffing van het Amortisatie-syndicaat langer uit te stellen. Aan de houders der schuldbrieven van dat ligchaam is bij de tegenwoordige voordragt de meest afdoende zekerheid gegeven.

Niemand meer het woord vragende, verklaart de voorzitter de debatten gesloten, en wordt het ontwerp in hoofdelijke omvraag gebragt. Vóór hetzelve verklaren zich 42, daartegen 5 leden, zoodat het aangenomen wordt en op de gebruikelijke wijs aan de eerste kamer zal worden verzonden.

Tegen hebben gestemd de heeren: *Kniphorst*, *van Hoorn van Burgh*, *Verwey-Mejan*, *de Backere* en *Modderman*.

Thans zijn aan de orde van den dag de beraadslagingen over de drie ontwerpen van wet: *tot voorziening in de geldelijke behoeften des Rijks*, *tot gedeeltelijke dekking van het te kort*, *tot intrekking der bestaande en tot daarstelling van nieuwe schatkistbiljetten*.

De heer *Schimmelpenninck* verklaart zich tegen de voordragt, als wordende daarbij in onwettige uitgaven voorzien. Door de ondervinding wijs geworden, wil hij de overtuiging hebben, dat de aangevraagde gelden werkelijk uitgegeven zijn.

De heeren *Bruce*, *van Hoorn van Burgh* en *Wijnaends* verklaren zich tegen het ontwerp. De heer *Akerlaken* acht zich verpligt de regering in de tegenwoordige omstandigheden te ondersteunen.

De heer *Lipsius* verklaart zich zeer genegen, om de nieuwe Regering en den nieuwen minister te ondersteunen, en hen het grootste vertrouwen te schenken. Maar hij vermeent, dat dit vertrouwen niet zoo verre kan gaan, dat het zijn financieel geloof kan doen veranderen. Hij heeft zich altijd verzet tegen de verhooging onzer staatsschuld en het vermeerderen der rentebetaling. Hij betreurt het dan ook, dat de nieuwe regering daartoe wieder hare toevlugt genomen heeft. Men had het geheele bedrag van het te kort, naar evenredigheid van ieders inkomst, op de ingezetenen moeten vinden. Men had daarbij ook de fortuinen van hen, die thans niets of weinig opbrengen, de fortuinen *en portefeuille* kunnen treffen.

De heer *Romme* wil de verantwoordelijkheid eener verwerping van het ontwerp niet op zich nemen. Hij wil onder de regering van *Willem II* de redding wachten, waar die mogelijk is.

De heer *Kniphorst* betoogt, dat het bestaande te kort door niets wordt geconstateerd. Hij kan en mag niet aannemen, dat er uitgaven zonder goedkeuring der Staten-Generaal zijn gedaan. Hij mag het misdadige, dat aan den gezegden achterstand kleeft, geenszins met den mantel der liefde bedekken.

De heer *van Dam van Isselt* heeft gemeend, dat de billijkheid en het belang van het Vaderland vorderen, dat de nieuwe regering en de nieuwe administratie door de nationale vertegenwoordiging worde ondersteund, en berust op haar de verpligting, om met de regering de handen ineen te slaan tot heeling der wonden, die zij gedeeltelijk zelve geslagen heeft. Het zou hoogst onregtvaardig zijn, de regering van *Willem II*, die onschuldig is aan de schandelijke geldverspillingen, die er vroeger hebben plaats gehad, in den aanvang te belemmeren. Hij kan te minder zijne goedkeuring aan dit ontwerp weigeren, omdat het weigeren van de voorziening in den achterstand, het bankroet is. Voor het vervolg rust op de Regering en vertegenwoordiging de dure pligt, te waken dat de afgrond, waarover men zich geplaatst ziet, niet vergrote. Hij vertrouwt, dat de Koning steeds door ijverige dienaren zal worden omringd. Wanneer er overal afdoende bezuinigingen en vereenvoudigingen worden daargesteld, de leden der kamers steeds den eed zullen indachtig zijn, dien zij hebben afgelegd, dan ziet hij de toekomst nog zoo donker niet in, en dan blijft bij hem de hoop bestaan, dat er nog redding voor het Vaderland mogelijk is. Hij vertrouwt ook op de waarborgen, die eene nieuwe wet op de rekenkamer voor de natie zal kunnen aanbieden.

De heer *van Golstein* vermeent dat het te kort door niets geregtvaardigd wordt en kan zijne stem aan het ontwerp niet geven.

De heer *Beelaerts van Blokland* heeft omtrent den zin eener bepaling van het wetsontwerp inlichting verwacht, alsmede omtrent

de dringende noodzakelijkheid, die er mogt bestaan om tot eene vermeerdering van staatsschuld over te gaan.

Z. Exc. de minister van finantien heeft doen zien, dat de misslagen, die er mogten begaan zijn, tot een tijdvak behooren, waaraan hij geheel vreemd is. Hij heeft zich slecht voor oogen gesteld, den toestand van 's lands finantien in goede trouw en naar waarheid bloot te leggen, en wel zoo als hij dezelve gevonden heeft. Hij doet daarbij zien, dat de regering de door de kamer verlangde waarborgen aan haar heeft verleend, met uitzondering tot dus verre van eene wet op de Rekenkamer, met welker vervaardiging men zich bezig houdt, en die, naar hij hoopt, aan de Natie waarborgen zal opleveren, zoowel tegen hem als tegen zijne opvolgers. Breedvoerig heeft Z. Exc. doen zien, dat de gedane openingen naar waarheid zijn opgemaakt, en dat elke aanmerking, die men omtrent de ingeleverde staten mogt willen maken, door Z. Exc. rondborstig zal worden opgehelderd. Z. Exc. heeft in het bijzonder doen opmerken, dat de kamer geen der onwettig gedane uitgaven tot dusverre erkende, en dat de regularisatie van elke dier uitgaven nader zou plaats hebben. Z. Exc. doet voorts zien, dat het op dit oogenblik aan gevaren onderhevig zou zijn, eene andere wijs tot vinding van het te kort te volgen, en dat men tot verpligte heffingen niet dan in den uitersten nood moet overgaan. Z. Exc. vermeent, dat die nood hier te lande nog niet bestaat, vooral niet zoo lang wij in het bezit zijn eener kolonie, die jaarlijks millioenen gouds aan de schatkist afwerpt. Z. Exc. geeft ten slotte de verzekering, dat het ernstig voornemen der Regering is, om 's lands finantien op hechte grondslagen te vestigen, maar doet tevens zien, dat daartoe veel overleg en beleid, maar vooral ook tijd gevorderd wordt.

De heer *de Jonge van Kampens Nieuwland* verklaart zich voor het ontwerp. Dit staat toch bij den spreker vast, dat er, hoe grievend ook, een te kort is, dat de 18 millioenen te boven gaat, en dat, wil de nieuwe administratie behoorlijk haren gang gaan, in dat te kort moet worden voorzien. Het daartoe voorgedragene middel, hoe bezwarend ook, schijnt hem, in de gegevene omstandigheden, het doelmatigst toe.

In omvrage gebragt zijnde, wordt het ontwerp *aangenomen* met 31 tegen 19 stemmen. Tegen hebben gestemd de heeren van Goltstein, van Heeckeren, Schimmelpenninck, Kniphorst, Dijckmeester, Hinlopen, Tromp, Heloma, van Panhuys, van der Gronden, Gevers, Verwey-Mejan, Weynaends, de Backere, Luzac, Modderman, van Nagell, Bruce en van Rappard.

Vervolgens is beraadslaagd over het 2de ontwerp, tot intrekking der 4 pCt. schatkist-biljetten, en het daarstellen eener schuld van 10 millioenen, 5 pCt.

De heer *Warin* heeft zich tegen hetzelve verklaard. — De heer *Beelaerts* heeft deswege eenige inlichtingen verzocht.

Z. Exc. de minister van finantien heeft doen zien, dat ter vereenvoudiging der finantien, en bij het mogelijk daarstellen der andere schatkistbiljetten, het wenschelijk ware, dat de 4 per cent konden worden ingetrokken.

Dit ontwerp wordt, in hoofdelijke omvrage, met 30 tegen 20 stemmen, verworpen, en zal Z. M. alzoo eerbiedigljk worden verzocht, de wet in nadere overweging te nemen.

Tegen hebben gestemd de heeren van Goltstein, van Heeckeren, Schimmelpenninck, Kniphorst, Dyckmeester, Hinlopen, Tromp, Heloma, van Panhuys, Corver-Hooft, Keerens, van der Gronden, Star Busman, van de Mortel, Gevers, de Man, van Hoorn van Burgh, Verwey-Mejan, Weynaends, de Backere, Luzac, Modderman, van Akerlaken, Nagell, Bruce, van Meeuwen, Warin, Gockinga en van Rappard.

Daarna wordt beraadslaagd over het 3de ontwerp, tot eventuele daarstelling, van nieuwe schatkistbiljetten.

Z. Exc. de minister heeft dit ontwerp toegelicht, en daarbij doen zien, dat het noodzakelijk is, de Regering voor alle mogelijke gebeurtenissen het gevraagde crediet te verleenen.

Dit laatste ontwerp, eindelijk, mede in omvrage gebragt zijnde, wordt met 42 tegen 8 stemmen aangenomen.

Tegen hetzelve verklaren zich de heeren Kniphorst, Heloma, van der Gronden, de Backere, Luzac, van Nagell, Bruce en Beelaerts.

De zitting gaat daarna niteen tot heden, des namiddags ten 2 ure.

— In de buitengewone bijeenkomst der Staten van Zuidholland, gisteren te 's Hage gehouden, is door dezelve, in plaats van wijlen Jonkheer Mr. *D. F. van Alphen*, tot lid van de tweede kamer der Staten-Generaal verkozen de heer Mr. *J. G. van Nes*; en in plaats van den graaf *van Limburg Stirum Noordwijk*, thans lid van de eerste kamer der Staten-Generaal, tot lid der gedeputeerde staten van Zuidholland Jonkheer Mr. *H. J. Caan*.

— Naar wij vernemen, is, als maatregel van bezuiniging, het departement van oorlog gemagtigd, om de commissie, te Suhl gevestigd, en aldaar werkzaam, met het opzigt en het keuren van wapenen en verwisselstukken, die ten dienste van dit rijk, door de aldaar woonachtige wapen-fabrijkanten worden vervaardigd, te doen opheffen, en de personen, die dezelve hebben uitgemaakt, bestaande uit den kapitein der artillerie *van Speicher*, den 1sten luitenant der artillerie *Euijk* en de wapen-controleurs *Heim* en *Eichhorn*, naar Nederland te doen terugkeeren.

— Men verzekert dat Z. M. aan den minister van binnenlandsche zaken Hoogstdeszelfs wensch heeft doen te kennen geven, dat de toelage van school-onderwijzers zoomede die voor schoolgebouwen, niet meer uit 's rijks schatkist, maar uit de provinciale fondsen gevonden worden.

— Men verneemt dat het Z. M. heeft behaagd, den heer *P. G. Alting-Siberg*, op deszelfs verzoek, te verheffen in den nederlandschen adelstand, om, voor hem en zijne wettige afstammelingen te genieten alle de voorregten, aan dien stand verbonden of verder te verbinden.

— Naar men uit 's Hage meldt zijn aldaar thans op nieuw geruchten in omloop van aanstaande ministeriele veranderingen en verschikkingen in de hoofden der departementen van algemeen bestuur.

— Te Nijmegen heeft zich eergisteren (maandag) het eerste drijfijs in de rivier vertoond en is in den namiddag de gierbrug weggenomen.

— Uit Dordrecht schrijft men dat reeds maandag morgen de Maas voor die stad geheel vastgevroren was. Later op den dag is het ijs weder drijvend geraakt, doch de rivier blijft zoodanig bezet, dat alle scheepvaart gestremd is.

— De fransche post met de tijdingen uit Parijs van eergisteren, Maandag, is ons heden niet geworden. Het brusselsch blad, *le Commerce Belge*, zegt, dat de brievenmaal van Parijs gisteren voor het eerst over den spoorweg van Tubise te Brussel moest komen, doch bij het ter perse leggen van het blad nog niet aangekomen was.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.